

Előfiz. díj helyben:	
Egész évre	8 frt.
Félévre	4 »
Negyedévre	2 »
Vidékire 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal	20 frt.
Fél oldal	10 »
Negyed oldal	5 »
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII-ik kör, Virág-utca, 337-ik szám.

Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

•Nyiltér» sora 15 k.

Kisebb hirdetéseknek minden szö után 5 kr. és a kincstári illeték számítatik.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

Egyes szám ára 10 kr. — Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Az új kórház.

Szabadka város törvényhatósága végre belátta, hogy jelenlegi közkórházunk a kor mai követelményeinek meg nem felel s elhatározta egy újnak építését.

Ez új építésnek kettős hibája van.

Először is, mint minden új középületnél, úgy itt is a kiválasztott hely Sándor község és Szabadka közötti téglavető gödrökben czélszerűtlen;

Másodszor pedig ezt is csak újabb teher kirovás vagy újabb kölcsönnel képesek felépíteni.

De ezen túl vagyunk, ezen segíteni már aligha lehet.

A pályázat kiíratott, s a legjobb terv 1500 frt, a második 1000 frt tiszteletdíjat nyer.

Az új közhórház 160 beteg ágyra tervezetik 160.000 forint költséggel és pedig: belgyógyászati osztály 24; bőr és bujakór 40; sebészeti osztály

24; szemészeti osztály 30; szülészeti osztály 10; elme bajos osztály 10; az egyes osztályokhoz külön betegszobák 12; ragályos betegek részére 10 ágygyal; összesen 160 ágy.

Megjegyeztetik, hogy az ágyak számának fele a férfiak, fele a nők számára rendeztetik be.

Ezenkívül lesz még: két nagyobb műtét terem, orvosi lakás, 2 szoba előszobával és mellékhelyiségekkel, 3 orvos részére 3 rendelő szoba, 1 gondnoki lakás 3 szoba, konyha stb, kapus lakás, 3 szolgáló lakás, ápolónők részére 6 szoba, egy főkonyha, mosókonyha, éléskamrák, jégverem, pincze, tüzelő anyag raktár és kocsai félszer; fürdőhelyiség. Valamelyik épületben elhelyezett házi kápolna. Hullaterem, bonczterem, koporsóraktár és a még szükségrendő mellékhelyiségek.

A mint e részletekből kitűnik, az új közkórház meg fog felelni a kívánalmaknak s tekintve, hogy az inté-

zet vezetése ez idő szerint eléggé jó orvosok kezeiben van, hitünk az, hogy a szabadkai kórház minta intézet leend.

Szabadka város Tek. Tanácsa és a topolyai káplányok.

II.

2) Lássuk most még azt, hogy mi köze mindehhez alulírott czikkhez? vagy más szóval: van-e hozzá köze, vagy pedig nincsen? Vagy még rövidebben: van-e, nincs-e?

Erre bizony bizvást elmondhatom a magyar közmondást: ha akarom — vemhes, ha nem akarom — nem vemhes! Node miután kettő közül legnehezebb választani, én úgy oldom meg a gordiusi eszmét, hogy mind a kettőt választom és azt mondom reá feleletül: *van is, nincs is!* Sőt tán igazam is van. Nézzük csak!

a) Van! — Miután két évig topolyai káplán voltam, és így nemcsak tapasztalásból tudom, mily sok dolgot adnak s mily sokszor alkalmatlankodnak rendesen rendkívüli időben a szabadka-szállási hívek a topolyai káplánoknak, hanem magam is huztam a nem köteles igát két álló eszten-deig; miután a főntemlített időben is Topo-

TÁRCZA.

„A vármegye ujjaszületése“ és a „közigazgatás államosítása.“

A „Szabadság“ részére írta: **Petényi Ottó**
Zolyommege v. th. főjegyzője.
(Folytatás.)

Ezen „ugyonhallgatott“ ügyek rovatában poshadtak el rendszeresen azon legfontosabb érdekeink; melyek Magyarországnak közigazgatási önállóságát a német és osztrák politikai önzésnek vakbuzgó absolutismusa alól törekedtek felszabadítani, s a mohácsi vész óta annyira felszaporodott s idegen befolyásoktól megtisztítani. Évtizedeken sőt századokon át mellőztettek azon végnélküli „sérelemi feliratok“ melyek: a „külföldiek uralma“ ellen, az „idegen seregek“ ellen, s a „magyar seregek visszaállítás“ érdekében, a királyi trón elé terjesztettek, s mint „kiáltó szó a pusztában“ nyomtalanul elhangzottak.

De miként volt lehetséges: az ország közakarátának ily systematikus megvetése és kijátszása?

Erre az a felelet, hogy:

1-ször: A magyar országgyűlésnek joga volt ugyan a királyi trón elé felterjesztéseket intézni, de nem volt joga: a trón közegeit vagyis az ország élére állított királyi kormányt felelősségre vonni.

2-or: A vérbeli és pénzbeli adónak megtagadását ugyan használhatta volna védszerül a kormány ellen, — de ezen végső

emelyüt nem alkalmazta, mert egy új kormány is ép oly felelőség nélküli önkényvel működött volna a korona nevében, mint az előbbi tette, s egyrészt tehát: a megtagadás direct lázadást jelentett volna a trón ellen, s másrészt: a nemesség sem az állandó katonai szolgálat, sem az országos adó terhelt nem viselvé, ezeknek követlen értékét és súlyát nem érezte. Így például: a magyar állandó-hadseregnek 1781-ben József császár által elnémítását nem tekintette a karok és rendek világa a magyar állam közjogának egélethevágóbb elkobozása gyanánt, — mert: hisz a nemesség abban nem viselt szolgálatot, — ő maga is nem magyarul, hanem latinul beszélt, s avval keveset törődött, hogy a nemtelen jobbágyokból került katonaság a hadseregben mivé válik.

Ha tehát kellemetlenné kezdtek válni a sokszoros sérelemi felterjesztések, — a bécsi kabinetben szabott taktika szerint: a hierarchiának, aristokraciának és nemesi privilegiumoknak terjedelmét valami kedvezményvel gyarapították, — s ezeknek árán az elnyomott közérdekek némam várhatták tovább a „jobb idöket.“

Ily természetellenes tarthatatlan állapotok uralkodtak az egész Európai Continensen, midőn 1789-ben Franciaország egén tünt fel legelőször: a népfőnség öntudatának és az emberi jogegyenlőségnek fénylő csillaga.

Magyarországban, melynek állapota an-

nál életveszélyesebb volt, mert míg másutt nemzeti-Dynastiák uralkodtak, nálunk nemcsak a Dynastia, hanem maga a nemzet is nemzetietlen volt, csak ötven évvel később villant meg a szabadelvűbb korszellemnek tündöklő fénye!

Először gróf Széchenyi István kezdte meg Magyarország reális Rekonstrukcióját, s a negyvenes évek elején *Kossuth Lajosban* támadt hazánk radicalis-szabadelvű ujjaszületésének apostola! Ő a jogegyenlőségnek és a parlamentáris felelős kormányrendszernek nagy mivét a Magyar állam gyökeréből csirázattatta ki, ezért hivatkozott Kossuth Lajos azon történeti axiómára, miszerint „a vármegyék képezik a magyar alkotmány sánczait“, mert hisz a fentvázolt nemesi világban: a vármegye volt épügy a törvényeknek alkotója, valamint tényleg azoknak kizárólagos végrehajtója. A vármegyét kellett tehát mindenekelőtt az új korszellem javára megnyernie, s miután ezen actiót Pest vármegye lelkes újabb nemzedékének támogatásával sikerdusan életbeléptette, néhány évi fáradozás után, a vármegyék utasításos követeiből állott utolsó Pozsonyi országgyűlés Budapestre áttelepedvén: a király szentesítése mellett megállapította az 1848-ki alkotmányt, melyben a népfőnség elvére építve Magyarországnak állami életét a „jogegyenlőség“ és „a parlamentáris felelős kormányrendszer“ alapjaira helyezte. (Folyt. köv.)

lyán tartózkodtam segédlelkési minőségben s egyike voltam a kérelmező káplánoknak, sőt nem tagadom és megvallom, hogy én voltam a kérvény megkésztője és az én sajátkesű irásomban lett az, kedves káplán-társammal együtt aláírva, beadva a T. V. T.-hoz: ennél fogva joggal elmondhatom, hogy igenis van hozzá közöm; mert ha a-t mondtam, kell mondanom b-t is; vagyis ha meg voltam — amint csakugyan meg voltam — győződve kérelmünk igazságos, jogos voltáról, most feljogosítva érzem magam arra, hogy a jogos kérvényünket elutasító „Határozat” jogtalan és méltánytalan voltát kimutassam és a felhozott okadatok fonalát érveit a saját (semmi) értékükre leszállítsam!

b) *Nincs!* — Miután említett kérvényünk beküldése és az arra hozott „Határozat” megküldése közé szorult nem kis tartamu idő alatt sok viz elfolyt a Tiszán s nekem is volt időm átesepenni Zentára hitoktatónak; miután enél fogva már nem vagyok topolyai káplán, és így már nem viselem a szabadka-szállási hívek lelki ügyeinek terhét, s ha a T. V. T. époly méltányosan járna is el a topolyai káplánokkal szemben, a mily méltánytalanul visszautasította a jogos kérelmet, még akkor sem számíthatnék semmi remunerációra sem mint zentai hitoktató, vagyis mind a teherviselés, mind a honorarium — bezsebelés(?) tekintetében közömbösnek kell lennem akár akár akarom, akár nem: ilyen szempontból tekintve a dolgot tehát joggal elmondhatom és őszintén bevallom, hogy *nincs* hozzá semmi közöm! De épen azon körülmény, hogy mint teljesen érdektelen, mint már nem topolyai káplán, hanem mint zentai hitoktató szolok föl eme becses lap hasábjain, — mondom eme körülmény csak amellett bizonyít, hogy tisztán az igazság érdekében ragadok tollat! És bátran ki is mondom az igazságot, nem törődve azzal: *tetszik-e* ez a T. V. T. tagjainak, *vagy sem!*

(Folyt. köv.)

A népszámlálás adatai még mindig késnek. Annyi a hiba, hogy talán még e héten sem lehet rendbe hozni. Szabadka lessz az utolsó országban és a legnagyobb erőfeszítés mellett sem lessz fontos. Nem csoda, hiszen pandurokkal nem lehet ily nagy munkát végeztetni, az pedig tény, hogy egyszerű pusztázók végezték több helyen az összeírást.

Irodalom, művészet.

Színház. Szinte szégyenkezve irunk tudósítást a hétfő esti előadásról. Peterdy Sándornak volt jutalomjátéka. „Hamlet”-ot adta, s a ház még félig sem telt meg. Hát hol van Szabadka közönségének sokat hánytorgatott műérzéke? — Avagy talán ott hibázta el Peterdy a dolgot, hogy nem a Sneider Fánit, Csicsónét vagy a „Repülő esizmadiat” választotta jutalomjátékkul? Vagy talán nagyon rossz volt az időjárás? De hiszen éppen azok nem jöttek el, akik fogatot tartanak; alig volt néhány páholy elfoglalva. Az az hogy el volt foglalva hat. Persze a zord időjárásban kimélni kell a szegény lovakat, meg aztán a nedvességtől megrozsdásodik az ótágu korona a szeres számokon.

A megjelentek olyan műélvezetben részesültek, amilyen a vidék közönségének

ritkán jut osztályrészül. Peterdy (Hamlet) ambícióját nem hűtötte le a közsöny, s minden részében jól tölfogott s áttanulmányosított alakítást nyújtott. Csaknem minden jelenetnél zajos tapsokkal és kihívásokkal fejezte ki a közönség elismerését. Amit ezután első sorban ki kell emelnünk, az a harmonikus összjáték s az ügyes rendezés. A többi szereplők is kivétel nélkül lelkiismeretesen teljesítették hivatásukat. Dicséret illeti többek közt Halasit, ki a szellem epizód szerepében figyelemre méltó alakítást mutatott be. Rónainé bájos Ophélia volt kissé erősen észlelhető. Elismeréssel említendő meg Kissné (Gertrud) és Rónai (Laërtes). — Végül azt óhajtjuk, hogy a gyenge anyagi eredmény ne vegye el Peterdynek kedvét, mert ez a véletlen körülmény sem az érdemeit, sem a közönség elismerését nem csökkenti.

Uj operette. A népszínházhoz nem rég egy új operettet nyújtottak be, melynek zenéjét Geiger Amor a hírneves kompozitor „szerezte” szövegét pedig Vihari Elemér írta. A címe állítólag ez: „Szép Heleua Trójában.” A darabot visszautasították, de hogy a keserű pilulát megédesítsék, úgy beszélnek, hogy Geiger olyan tartalmu levelet kapott, hogy a zene még csak megjárna, de a szöveg teljességgel hasznavehetetlen. Viharinak pedig azt írták volna, hogy a szöveg tűrhető ugyan, de a zene minden kritikán aluli sillányosság. Azóta a két szerző el van keseredve egymás ellen s mindegyik a másikat okolja azért, hogy lemaradtak a Parnassusról.

Lóg már a gázcsillár a színházban. Azt hisszük, hogy a főmérnöki hivatalt ennél a rendelésnél csunyaúl becsapták, mert föl nem tételezhetjük, hogy öntudatosan fejtett ki oly nagymérvű izlésteleniséget.

Heti műsor. Ma csütörtökön 22-én bérlet szünetben H. Szabó Ilka jutalomjátékkul mint ujdonság itt először „Endre és Johanna” eredeti történeti tragédia 5 felvon. írta Rákossy Jenő.

Pénteken 23. bérlet 7-ik számban ez idényben utolszor „Tiszt urak a zárdában” vig operette 3 felvonás.

Szombatou 24-én bérlet 8-ik számban V. Margó Célia assz. felléptével „Angot a kofák leánya” vig operette 3 felvonásban.

Vasárnap 25-én bérlet 9-ik számban V. Margó Célia assz. felléptével „Tót leány” eredeti énekes népszínmű 3 telv. Hanka tót leány, V. Margó Célia, — Misu tót legényt, Sertőzi Etel fogja személyesíteni.

Hétfőn 26-án bérlet szünetben Györe Alajos jutalomjátékkul, Foriss Pista (a jutalmazandó iránti szíveségből) egyetlen felléptével „Könyvtárnok” kitérő [augol] vigjáték 4 felvonásban.

„A Hét” legújabb (3) számának a berítékán Gróf Zichy Géza az új intendáns sikerült arcképét közli egy találó és szellemes kis rajz kíséretében. A tisztán szépirodalmi részből kiemelendő Tolstoj-nak magyar nyelvre még eddig le nem fordított „Egy jó regény” című elbeszélése, mely a világirodalom egyik gyöngye. Megrázó hatásra nézve alig ismerünk hozzá hasonlót. Sebők Zsigmondtól „Farsangra” ezimel egy humoros kis jelenetet közöl és Justh Zsigmond-tól, a beteges fiatal írótól, ki ez idő szerint a Sahara egyik oasián keres gyógyulást: Capri leírását. Versekből egész rajt foglal magában e füzet: Palágyi-tól, Vázaonyi Jenő-től, Ignatus-tól. Egy fényesen megírt Krónika és egy humoros Irodalmi tárcza adják meg e füzetnek savát borsát és egy csomó actualis apróság

fejezi be az egészet. A kik nemcsak olvasni, de kelle-mesen szórakoztatni akarnak, azoknak melegen ajánljuk „A Hétet”. Előfizetési ára egész évre 10 frt, fél-évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Kiadóhivatal: VIII. József-körút 44.

Nincsen a magyar családoknak olyan gazdag könyvtára, melyben annyi asellemi szórakozást találhatna a család minden tagja, mint a mennyit a „Képes Családi Lapok” válogatott közleményei nyújtanak. Nincsen a családi életnek s a gondosan vezetett magyar vendégszerető háznak olyan kérdése, melylyel e lap mellé-lete a „Nő a házbán” szakavatottan ne foglalkoznék. A „Képes Családi lapok” előfizetési ára „Nő a házbán” című dívat-melléklettel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkiak ingyen és bérmentve szolgál mutatóvány-számokkal.

Farsang.

A szabadkai Kereskedő Ifjak társulata 1891. évi február hó 4-én a „Pest szálloda” nagytermében saját könyvtára javára táncsvigalmat rendez. Belépti jegy ára: 1 frt 20 kr, este a pénztárnál 1 frt 50 kr. Karzatjegy: 1 frt 50 kr. Felülfizetések köszö-nettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáz-tatnak. Kezdeté 8 órakor.

CSARNOK.

Farsangra.

Írta: Sebők Zsigmond.

Jer elő Frakk. Az idén megint lesz ok „szidni, átkozni a papot, mért szabott rövid farsangot”, mert csakugyan rövidre találta szabni tisztelendősége.

Szobámban csend. Az emeletről behangzik andalítón a nóta: „csitt, csitt, csitt, egy kicsit . . .”, mit duettben kísér a folyo-són a havat söprő tót asszony csoszogása. Épen egy leszakadt csipkefoslány akadt a kezembe a szekrény mélyéből, valami bálí emlék. Mindez melancholikus hangulatba ejti az embert.

Egyszerre úgy érzem, hogy súlyos kéz nehezedik vállamra.

Jó napot cimborá, — hangzik recse-gőn a hátam mögött.

Megfordulok.

Egy csupasz képű ur állt ott, teljes bálí toletben, kifogástalan frakkban, fehér nyakkendővel; galambszin keztyűvel. Az inge kemény volt s vakító, — olyan, mintha fehér izzadásban levő aczélból készült volna. Szemöldei vékonyak, szénfeketék s kacskaringóban értek össze.

— Szervusz, szólok kissé bizalmatlanul.

Az ismeretlen levetette magát a pam-lagra, lábait a székekre fölrakta.

— Nem ismeresz ugy-e? kérdé.

— Valóban nem emlékezem, hogy va-laha találkoztunk volna.

Az ismeretlen nevetett.

— Hehe. Pedig együtt jártuk be hét év előtt a pesti bálakat. Te bálí tudosító voltál s én diktáltam a toilletteket neked, — mert ez az én ressortomba vág.

— Hát ki vagy?

Vendégem fölkel.

— Van szerencsém ujjal bemutatni magamat. Én Lucifer vagyok.

— Ugyan ne bolondozzál. Láttalak akárhányszor az „Ember tragédiájában”. ahhoz cseppet sem hasonlitasz.

Az idegen gunyosan mosolygott.

— Hát azt hiszed, hogy az én voltam?

— Kérlek, Gyenes . . .

— Eh mit Gyenes! Én az egész idő alatt, a mióta az ember tragédiáját adják,

Kassaiában voltam és segitettem rimeket farragni a „Hullámokhoz.“ Ezenkívül csak a magyar napilapok vezérszövegeibe jártam el nyújtózkodni. Bizonyosan emlékszel, hogy e cikkekben kétszer-háromszor minden héten kilátásztam a lólábam.

— Hát most mit keressz a fővárosban?

— Eljöttem a farsangra, mert ilyenkor bõaratás kínálkozik számomra. S mint régi bál ismerõst meglátogattalak.

— Köszönöm. Mi dolgod van a farsangon?

— Tömérdek. Én festem a csárdások tüzeiben lángvörössé az arcokat, én fogom az erekbe a pokol tüszédjét, én fogom az apró cipellõket — mikor félre lépnek. De amugy is sokan hívnak. Egyszer egy menyecske szólit, hogy vigyem a pokolba az urat. Ezt elviszem a buffétbe és becsipetem. Hehe, a menyecskéknak szeretek szivességet tenni. Mâskor egy férj hív, csináljak valamit a feleségével, hogy otthon maradjon. Megalkuszunk a jövõ termés árában. Az aszszonyra migrainét ereszték, a férjét elviszem a kártyaszobába s reggelre enyém a termés. Néha azonban egészen a privát pasziómat követem. Például megakarom bosszantani a poétákat és földõdõztetem Vadnai Károlylyal Szabolcskát.

— Apropos, szõltam egy kis szünet után, az elõbb az „Ember tragédiájáról“ beszéltünk. Hogy tetszik a darab?

(Az ilyen illetékes személy véleménye nagyon érdekes lehet.)

Luczifer száját biggyesztette.

— Szép, szép, de nem teljes.

— Miért?

Adám kihuzza magát egy nagy megpróbáltatás alól.

— Csak nem a Dóczy-léle átdolgozását érted? vágok közbe gyanakodva és meghökkenve.

— Nem. Ez a megpróbáltatás olyan, mely nélkül az én hatásom nem teljes reá, mely nélkül nem teljes az emberiség tragédiája.

— Ugyan kérlek, hat év óta teszi ki magát annak az eshetõségnek, hogy lebukik a szinpadi súlyesztõrõl, minden este négy-szer-öt-szer házassodik . . . valóban, már csak legfõllegebb egy kis képviselõ-jelõltetés hiányzik, vagy hogy az új eredeti szinmûvek nézõ közönségéhez tartozzék. hogy Adám végkép megunja az életét.

— Mindegy. A fõ megpróbáltatás hiányzik.

— És mi az?

— Adám mint lányos apa a farsangon.

Luczifer pauzát tartott s azután így szólt:

— Ha úgy tetszik, eljâtszatom elõtted ezt a jelenetet.

— Kérlek. Nagyon leköttelezel.

E perczen kénkfüst csapott föl, dörgés hallatszott, a padló megnyilt s egy magas, halovány arcú férfiu alakja emelkedett föl a nyíláson.

— Adám, — szólt az ördög, bemutatva a jövevényt.

Jól szemügyre vettem. No egy kicsit hasonlított Nagy Imréhez, kétség kívül.

— Van-e kedves Adám egy új exkurzióra? kérdé az ördög.

— Van, Luczifer.

— Eljõsz-e farsang idejére lányos apának?

— Elmegyek, Luczifer.

As ördög halk, sziszegõ hangon folytatta:

— Magyarországra is?

Adám [egy darabig gondolkozott, indogadni látszott, de végül megemberelte magát.

— Oda is!

A magasból fõnséges dörgõ han halatszott:

— Adám vigyázz, Adám intelek!

Adám azonban már benne volt a vállalkozásban. Kezén fogta Luczifert.

(Kénkfüst. Dörgés. Jelenés szivá változik)

Adám miot becstületes családapá hon sapkával fején, esibukkal száján, föl-alá jár a szobában. Éva mint mérges mama a mellék-szobában dörmög. Lucifer: vendég és boldog agglegény. Idõ a farsang eleje.

Luczifer (Adámhoz). Nos, hogy ütött be a családapaság?

Adám. Jobban mint kellene.

Luczifer: Hm, hm, . . . talán lányok?

Adám (sugva): Ôt. Érteni fogod tehát ezt a kérelmemet: légy szives, giráld ezt a váltót!

Luczifer: Elvbõl nem girálok senkinek.

Éva (belép): Apus, megvetted a jegyeket Elektrához?

Adám (kitérõleg): Bemutatom Luczifer urat, régi jó barátomat.

Éva: Örvendek uram. (Adámhoz sugva): Nõtlen?

Adám: Csõkönyös agglegény.

Éva: Nos, tehát a jegyek Elektrához? Megvannak?

Adám: Nem lehetett ma sem kapni.

Éva: Ember, hát épenséggel semmit sem törõdöl leányaid jövõjével? Hogy menjenek a szerencsétlenek férjhez, ha még Elektrába se viszed õket?

Adám: De kérlek, azért még férjhez mehetnek . . .

Éva Lehetetlen . . . Társaságbeli leánynak az idén Elektráról nem szab hiányozni. De bánod is te, milyen állást foglal el családod a világban! Ugy is elég bajunk van azzal, hogy arról a te ó-testamentumi nevedrõl mindenki azt hiszi, hogy zsidók vagyunk (Lucziferhez.) Képzeld uram. Ez az ember minden áron azt akarta, hogy a fiunkat Ezanunak vagy Jakobnak kereszteljék. Hallatlan ötlet: egy Adám kinek fia Jákob! Tõnkre tette volna örökre a szegény fiu karrierjét abból még kukoricza-csõs se lehetett volna.

Luczifer (Adámhoz) Gratulálok. Éva: Reméllem, szereztél már költséget az athleta bábra?

Adám: Hagyjátok békén, elég volt a jurista-bál. Annak a koldusa vagyok most is. Éva: Adám!

Adám: Ôt esztendeje hurczolom ezt a sok leányt bárról-bárra s az ördögnek se kellett.

(Luczifer ijedten hátrál.)

Mari és Fanni (belépnek) Apa, kérlek, itt a Szabónõ, addig nem akarja elhozni a ruhát, a mig ki nem fizetjük.

Éva: Hallod ember?

Adám: De édes gyermekeim, nincs egy árva garasom. Ruinálva vagyok, egész életünkre tõnkre mentem . . . Könyörüljete! (Altalános pityergés az egész házban.)

Adám (Lucziferhez): Ird alá már azt a váltót.

Luczifer: Lehetetlen.

Adám (kétségbeesetten). Megkopaszodom!

Luczifer: Nincs többé poloska és kopasz fej. Ez a jelenkor hite.

Éva: Ember, meddig tûrjük zsarnok-ságodat? Te nem apa vagy, hanem hóhérja gyermekeidnek! Ugy-e, nem jut pénz szegény családodnak? És miért nem jut? Mert elkorhelykeded a korcsában, s mit ti ven-

déglõi étteremnek hívtok, pedig az csapszék. Csapszék! Mert elkártyázod a bûnbarlangokban, a miket a rendõrség nem tud fölfedezni. De nem csoda.

Az alma nem esik messze a fájától. Az apád is ilyen korhely volt, a Gábor bátyád szintén elitta mindenét, Miska bátyád . . . arról jobb nem is szólni. Utoljára kéredek, kiváltod-e a ruhákat?

Adám: Lehetetlen édesem . . .

Éva: Tehát nem?

Adám: Nem.

Éva: Nesze! (Az egyik váza régi bevett szokás szerint csõrõmpõlve hull a földre s a gyászos csõrõmpõlésbe eszményien vegyül az ötoldalú pityergés).

Adám: Luczifer segíts . . . el innen, mert megbolondulok!

Luczifer: Jer!

(Eltűnnek. Új jelenés a paradicsomban, az „Ember tragédiájá“-nak utolsó változása.

Luczifer: (Adámhoz, a ki kétségbeesetten bâmul maga elé). Nos, kívánsz-e még ezek után élni?

Adám: (Hallgat).

Luczifer: Itt a szirt . . . egy ugrás és vége minden gyõtrelemnek.

Éva: (Adámhoz megy és fülébe sugja az édes titkot).

Adám: Hah! Még egy hatodik leány! Végem van. (Leugrik a szirtõrõl).

. . . Mire körülnéztem, eltűnt az egész jelenet. Szobám üres volt, csak a kikészített frakk s a régi csipkefoslány képezték társaságomat. Valõszinûleg ezek sugdosták ezt a karczolatot a farsangról.

H I R E K.

A szinügyi bizottság holnap azaz pénteken délelõtt 11 órakor ülést tart, melynek fõbb tárgya színházunknak a jövõ tételre leendõ kiadása. Hinni szeretjük, hogy e fontos ügyben a szinügyi bizottság tagjai teljes számban megjelennek.

A városi gyászlobogó halálozást jelent az öreg torony alatt. Meghalt a városi mázsáló. Vajjon mikor pár nap elõtt elhunyt egy nyugalmazott árvaszéki ünlõk, vajjon hol volt az a lobogó?

Gyászrovat. Löwinger Jakab városunk egyik legrégibb polgára, kit két gyermek, számos unoka és dedunoka gyászol, f. hó 20-án 93 éves korában jobb létre szenderült. Az elhunytban az elõbbkelõ izraelita család tagjai mint: Freudenberg Márk, Schulkoft Ignác, Steinitz Kálmán, Pollák Ede, Hajós- és Bruck Ferencz ipjukat gyászolják. Nyugodjék békével.

Elhaltak 1891. évi január 1-15-ig összesen 94-en. Ezek közül a 15-ik évet elérték: Klein Izsákné 85. Mihalik Miklós 57. Csonka Gergely 78. Gyulafi Sándor 68. Rukavina Mátyásné 73. Szloboda Róza 20. Vukov Antal 70. Görög Mihály 34. Wipler Sándor 58. Horváth Ferencz 29. Glavcsik Antalné 33. Pertics Mihály 66. Dévics Katalin 70. Varga Mihályné 40. Fodor Mária 32. Vujkovics Lámics Jakab 70. Vlasovics István 48. Ambrus Ferencz 31. Miskolczi Márk 67. Eötvös Éva 68. Milodánovics Mária 39. Fábian Andrásné 73. Szuvajcsics Mária 23. Kovács Antónia 43. Jurkovics József 70. özv. Malagurszki Ignázné 75. Katancsics Mihály 22. Kissándorkics Mihály 85. Létmányi Lukácsné 56. Kampa Lukács 19. Molnár Megyeri Simonné 59. Jurcsik Györgyné 55. Berényi Józsefné 58. Fülöp Teréz 75 és Katancsics János 36. Béke velük:

A városházának is gyásza van. Egyik szorény de szorgalmas tisztviselője Mamuzics István városi mértékhitelítő, f. hó 20-án 53 éves korában meghalt. A boldogultat nője, 4 fia, két fivére és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése tegnap délután 4 óraker általános részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békével!

Farkasok vannak a határban. Radonovác pusztán és Palics környékén tegnapelőtt 3 darabot láttak. A nagy tél hajtotta őket valószínűleg a Duna jegén keresztül.

Barczy Béla első köri lakházában f. hó 20-án reggeli 7 óra 50 perczkor a helytelenül beépített kályha-csőtől a plafon burkolata tüzet fogott, de minden baj nélkül a tűz gyorsan elfojtatott.

Vonatkésés napirenden van a nagy hó miatt. Tegnap a Budapestről érkező vonat teljes három órát késett. A hó ekék bőmbőlve rohannak, s a legkisebb vonat is két gőzgéppel halad.

Tüzeset. Béla bácsi, a mi nyugszoldos lovastengerészünk ujabban ismét szép példáját adta hősiességének, s a tengerészetenél elsajátított gymnastikai ügyességének, mint nagykereskedő az I. körben fekvő házában udvarán ujonnan épült nagy raktárában nemrég nagyobb mennyiségű safrányt, cognacot, liqueurt és különféle égvényes és robbanó anyagokat helyezett el. Hogy-hogy nem — e hó 20-án reggel az óriási raktár padlása kigyuladt, s ha Béla bácsi nem az a katonaviselt bátor férfit, s az a könnyű gymnastikus, a borzasztó elem még a szomszédházakat is elemészti. Megjelentek a tűzoltók is kellő időben és Béla bácsival együtt óriási erőmegfeszítéssel igyekeztek a tüzet localizálni, a mi sikerült is. Sokan azon hiedelemben lévén, hogy Béla bátyáknál a szesz gyuladt meg, tejjel telte kantákkal és fazekakkal siettek a helyszínére.

Mindenféle. — **Kovács Guncsi Mihályt** hétfőn nagy pompával temették el. Collegái a lókereskedők tömegesen jelentek meg, és égő fáklyával kísérték ki korán elhunyt társukat örök nyugóhelyére. A gyászos özvegy több mázsa gyertyát osztott szét a résztvevők között. — **Emléktábla Kossuthnak.** Lugoson a vásár utczában fenn áll még az a ház, melyben Kossuth Lajos 1849-ben Orsova felé menekülvén magyar földön az utolsó éjszakát töltötte. A lugosiak most azt a házat emléktáblával fogják ellátni. — **A kedvenc étel.** Nagypapa: Mi a te kedves ételéd Károlyka? Károly: A borsó; mert ha jóllakom belőle olyan beteg leszek tőle, hogy másnap nem mehetek az iskolába. — **Mágnás községi bíró.** Szentpéter Komárom megyei községben Zichy Vladimir grófot választották meg községi bíróvá. — **Székesfehérvárott** új lovassági laktanyát építenek 619,000 frtért. — **Budapesten** a magánosok, a mult évben összesen 14,921,910 köbméter gázt fogyasztottak el. — **Halas város** új polgármesterévé a régi Vári Szabó Istv. ellenében Dr. Tóth Kálmán ügyvéd választott meg. — **Posszonyban** Krecsányi szintársulata ma kezdi meg a magyar szini-cyklust. — **Sárfalván** pénzhamisító cigányokat fogtak el a csendőrök. **Lichtenstetger Ferenc** püspököt, érsek-helynöki és általános ügyhallgatói hivatalától Haynald kalocsai bíboros érsek fölmentette és helyébe Majorosi János fölszentelt temerini püspököt nevezte

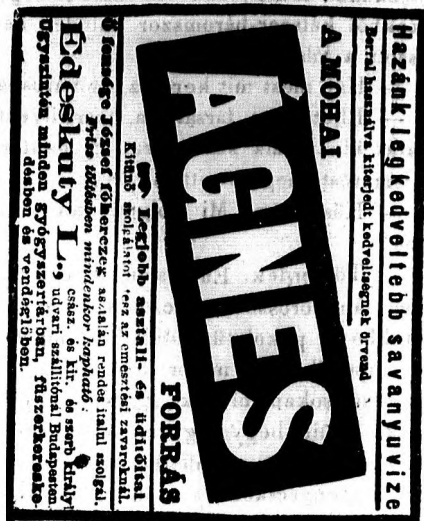
ki. — **Kugler Ferenc** dautovai községi irnok, Kugler Nándor bajai lakos fia a községházában szíven lötte magát. — **Majoros István-féle** hagyatékra új igénylők jelentkeztek. A magyar család némely tagja Zentáról, kik azt állítják, hogy az öreg ur szóbelileg tanuk előtt egész vagyonát reájuk hagyta. — **Gyász a királyi családban.** Károly Salvator főherczegnek 17 éves leánya (Mária Antonia Immaculata Jozefa Ferdinanda Therezia Leopoldina Francziska Karolina Izabella Januária Aloizia Krisztina Apollonia) főherczegnő Arcoban meghalt. —

Szegeden fényes nappal, a város legforgalmasabb helyén déli 12—1 óra közt kirabolták a Traub-féle papirkereskedés pénztárát. — **Együtt éltek, haltak.** Nagykanizsán Buváry Ferencz városi végrehajtót temették. Neje hon maradt, s mire az árván maradt 8 gyermek haza érkezett a temetésről, anyjukat is halva találták. —

Uffalussy Sándor jász-nagy-kun-szolnokmegyei főispán a gümőkórból Kochiu inactio alkalmazása mellett fölépült. — **A Szegedről** Horgos felé haladó tehervonat egyik kalauza Schiller Jakab lebukott a vonatról és súlyosan megsebesült. — **Hó alatt 24 óráig.** A mult heti erős havazás idején Udvarnok község határában Goldberger Henrik odaváló földbérő Springer nevű vejével s lovaival kerek 24 órát töltött hó alatt. Csütörtökön 5 óraker indultak el Szeredről s csak péntoken este sikerült a keresésükre indult lakosságnak őket egy hóval fedett árokban teljesen behányva fölthalálni. A 84 éves Goldbergernek, a kocsisnak s lovaknak a kiállott ijedségen kívül semmi bajok, de Springer sokáig fog visszaemlékezni a hóalatti éjszakára, a mennyiben kezei s lábai elfagytak. — **Vissza a régi hazába!** Közelebb Berlin egyik indóházában 8 magyar ember állott utra készen, kik Amerikából térnek ismét vissza hazájukba. Mint utlevelük mutatta, egyenest Braziliából jöttek. Rettenetes dolgokat beszéltek arról a nyomorról, szevedésről, a mit meggondolatlan vállalkozásuk után az új világban kellett szenvedniök. A mult év tavaszán indultak ki Brassóból, egy bécsi ügynökség lelketlen hitegetése által ámitva. Valósággal eladták őket, mint rabszolgákat egy távoli gyarmatra s csak magukkal vitt pénzecskejöknek köszönhetik, hogy nagy ügyyel-bajjal megmenekültek. —

József jhceg meg a vándorcigányok. Nehány nappal ezelőtt egy vándor cigánycsapat ütött tanyát az alsóuthi falu végén. József főherczeg — ki tudvalevőleg oly szívesen foglalkozik e népfaj nyelvészetével — midőn meghallotta, hogy a cigánykaraván a falu végén tanyázik, felkereste őket rideg otthonukban és kikérdezte saját nyelvükön sorsuk fölől. A magas vendég érdeklődésére a vajda keservesen elpanaszolta, hogy a nagy hideg miatt folyton fáznak és betegeskednek, gyermekeik pedig — dacára hogy némileg hozzá vannak szokva a zord időjáráshoz — egymásután halnak el. Élelmük is teljesen elfogyott. A főherczeg jó szíve megérett a vajda panaszára és tetőtől talpig fölöltöztette a didergő karváj tagjait s a kastély konyhájáról naponta kapnak meleg ételt, ezenfelül egy üres pajtába szállásolta be őket és fűtőszert is bocsájtott rendelkezésükre. A cigányok jötevője gyakran ellátogat a cigány telepre és cigány nyelven beszélget velük.

Nyilttér.)*

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szeged.
429/III. 2—3

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy f. é. február hó 4-én d. e. 9 óraker a magy. kir. államvasutak Szabadka állomásán 20 csomagtól álló színházi ingóságok (nevezetesen: Különféle színházi kellékek, diszletek ruhatar és könyvtár, 1 darab zongora és 1 darab varrógép) az üzlet szabályzat 61. § értelmében nyilvános árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Szeged, 1891. január hóban.

(Utánnomás nem dijjaztatik.)

Hirdetmény.

Kis-Szálláson mintegy 100 méteröl a k á c z h a s á b f a szabadkai vasuti állomásra szállitva méterölenként 14 forintért eladó. Hatméterölnél kevesebb nem szállitattik. Megrendeléseket elfogad, a pénz előleges be- küldése mellett

az uradalmi jószágfelügyelőség.

A felmerülő költségekről a számlát hozzám eljuttatni kérve, kiváló tisztelettel maradok,

Kis-Szálláson 1891. január 19.

Weismáhr Mihály.

Ház eladás.

Egy jó karban álló lakház a benne lévő

üzlethelyiséggel,

380 □ öl udvari telekkel, több szobával és a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel szabad kézből eladó.

Bővebb értesítés nyerhető:

IV. kör 35 hsz. a. Szabadkán

5—5

Pázmán-utca.